

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга макъ

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжъагъэу къыдэкы

№ 131 (22101)
2020-рэ ильес
БЭРЭСКЭЖЪЙИ
БЭДЗЭОГЬУМ и 29-рэ
ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къыхэтутыгъэхэр ыкы
нэмикі къебархэр
тисайт ижъугъотштых
WWW.ADYGVOICE.RU
6 +

Адыгэ Республикэм и Правительствэ иғъэзет

Адыгеим и Лышъхъэ псэупІэу Каменномостскэм хэхъоныгъэ ышынымкІэ пшъэрьльхэр къигъэуцугъэх

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат муниципальне
гъэпсыкІэ зиіэ «Мыекъопэ районым» иадминистрации ипащэу Олег
Топоровыимрэ Каменномостскэ къоджэ псэупІэм ипащэу Владимир
Петровыимрэ тыгъуасэ йофтшэгъу зэлукІэгъу адырилагъ. Аш хэлэжъагъ
Адыгеим и Премьер-министрэу Александр Наролинир.

пэудгъэхъагъ. Цыфхэм
яшылэкІэ-псэукІэ нахышу
хууныр, зеконым зиушъом-
бгъуныр ыкы инвесторхэр
къицэгъэнхэр ары мыш дэ-
жым анах шхъаэр, — Кы-
луагъ Къумпыл Мурат.

АР-м и Лышъхъэ зэриль-
тэрэмкІэ, поселкэм рекреаци-
онэ амалэу іеклэлхэр шуагъэ
къитэу гъэфедэгъэнхэм, ар

мэкью-мэцым, промышленно-
стым хэхъоныгъэ ашыным
епхыгъэным, аш даклоу чыюпс
банингъэр къэухумэгъэным
мэхъанэшко я.

Йофэу ашлагъэм изэфэхъы-
сажжэхэм нэйуасэ зыщафэхъу-
щихъ ыкы пшъэрьльхэр зы-
щафэхъэнэфэштхэ дэкыгъо зэ-

хэсигъо поселкэу Каменно-
мостскэм щагъэхъазырынэу
республикэм ипащэ пшъэрьль
къафишыгъ.

АР-м и Лышъхъэ
ипресс-къулыкъу.

Сурэхэр А. Гусевым тыри-
хыгъэх.

Зеконым зычиушъомбгъу-
нимкІэ шхольырым игупчэхэм
ащищэу поселкэу Каменномост-
скэм хэхъоныгъэ ышыным
фытегъэпсыхъэгъэ йофтшэхэм
ягъэцэкІэн ары анах шхъаэр
штыгъэх.

Зэдэгүшыгъэгъур муниципали-
тетым иофтшэхэм язытэл зыфдэм-
кІэ рагъэхъагъ, сыда помэ
ыпэрэ мафэм районым ошушох
штыгъагъ. Олег Топоровыим
къизэриугъэмкІэ, мыш къыхи-
убытагъэх поселкэху Камен-
номостскэмрэ Победемрэ,
станицэу Абадзехскэм ячыпІэ
заулэ.

Ошум зэрарэу къыхыгъэх
комиссием зэригъэшлагъ, аш
пае чыпІэхэм ултээкунхэр
ащикиугъэх. Зэрагъэунэфыгъэм-
кІэ, унэшхьхи 10-мэ фыкуагъэх-
хэр афхэхъугъэх. Щагухэм, ха-
тэхэм къашыкыхэрэми ошум
иияхъ аригъэхъигъ. Мэкүмэц
хъязметшаплэхэр пштэмэ, зы
нылэп зэрар зыхыгъэх.

— Ошур къызэрхышытим
ицшинагъо ильес къэс респуб-
ликэм шхъащыт, арышь
шхольырым имэкъумэць-
шхэхэм чэнагъэу ашыхэрэр
нахь макэ хууным фэши
къэралыгъо іэпшэгъур къыз-
дыхэлхэтигъэх страхование
къызфагъэфедэмэ ишшогъэшхо
къэкощ, — къыуагъ Къумпыл
Мурат.

Къоджэ чыпІэхэм хэхъоныгъэ
ашыным ипрограммэ иғъэ-

ХЬАСАНЭКЬО Мурат: **«Туриндустриемрэ къэралыгъо хэбзэ къулыкъухэмрэ зэпхыны- гъэ зэдыряІэу Йоф зыцызэдашІэрэ шъолъирхэр ары зекІохэм нахь къыхахыхэрэр»**

УФ-м и Къэралыгъо Думэ физическэ культуремкэ, спортымкэ, зеклонымкэ ыкчи ныбжыкъе йоффхэмкэ и Комитет хэтэу Хъасанэкъо Мурат Урысые политическе партие «Единэ Россием» пшъерильэу къытъяуцугъэр ыгъэцаклээз, партием и Тхъаматэу Д.А. Медведевым ишъолъир общественэ приемнэу Адыгейим щылэм зэпэудзыгъэ шыкълэм тетэу зедэгушыгъэту цыфхэм щадыриагъ. Зеклоным епхыгъэ юфыгохэр арых анахь шъхъаэу къаэтигъэр.

Йофтхъабзэр окюфэ парламентарием нэбгырэ заулэм зыкъяфагъэзагъ. Цыфхэм анахьэу анаэ зытырадзагъэр къэралыгъо клоцым зытъязгъэ-псэфыре цыфхэм ащфыгъэ путевкэхэм атефагъэм изылахь къафызэклагъэкложыннымкэ амалэу щылехэр ары.

— УФ-м и Правительствэ и Тхъаматэу Михаил Мишустиныр зыкъялхэгъэ унашьор гъэцэклэгъэ зэрэхъущыр цыфхэм ашгъэшлэгъон. Аш къызэргигъена-фэрэмкэ, Урысые ичылээ зэфэшхъафхэм защицгъээсэ-фыхэрэм ащфыгъэ путевкэхэм атефагъэм изылахь къэралыгъом афызэклагъэкложызэ ышъицт. Унашьор игъэцэклэн сомэ миллиард 15 пэјуальхъанэу агъенафэ. Гүшилээ пае турым ыласэ сомэ мин 25-м къышдэжьэмэ, зеклом сомэ мини 5 фызэкл-

гъэкложыцт. Сомэ мин 50-м щегъялхэгъэу зытыгъэхэм — сомэ мини 10, сомэ мин 75-м щуублагъэу пэйузгъэхъялхэхэм — сомэ мин 15 къаратыжыцт. Мы унашьор, УФ-м и Президентэу Владимир Путиним къытъяэфэгъэ нэмык! пшъерильхэм ятъяцкэн шоғъэшко къызратыщтын сицихъэ тель, цыфхеми ар зэхашьцт, — къытъяэфыгъигъэ Хъасанэкъо Мурат.

Джащ фэдэу Ростов хэкүм ўхынсурэ унагьом исхэр по-секзу Гъозэрыгъэль икэу Лэгъонакъэ еклурэ автомобиль тъогур шъолъырьым зэришырэмкэ республикэм ипащхэм ыкчи

гъогу хъызметым иофишэхэм афэрэзэхэу закыяфагъэзагъ.

— Туриндустриемрэ къэралыгъо хэбзэ къулыкъухэмрэ зэпхыныгъэ зэдыряІэу Йоф зыцызэдашІэрэ шъолъирхэр ары зекІохэм нахь къыхахыхэрэр. Сигуапэу къыхэсэгъэцы мы аужырэ ильэсхэм Адыгейим къэклэрэ хъаклэхэм ялчагъэ нахьыбэ, зеклоным ылъэнэ-къок! тиреспубликэ нахь хъолсагьо зэрэхъуягъэр, — къытъяэфыгъигъэ Хъасанэкъо Мурат.

КЪАНДОР Анзор.
УФ-м и Федеральнэ Зэлукэ и Къэралыгъо Думэ идепутат илэпилэгъу.

ЯЙОФШІЭН ОСЭШІУ КЪЫФИШІЫГЬ

2020-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 27-м Урысые Федерациим и Генеральнэ прокуратурэ и Гъэорышлэпэ шъхъаэу Темир-Кавказ ыкчи Къыблэ федеральнэ шъолъирхэм ащылэм ипащэу К. Сомовыр зыхэлэжьэгъэ игъэктотыгъэ зэхэсигъо Адыгэ Республикаем и Прокуратурэ Ѣыкъуагъ.

Йофтхъабзэм пэублэ гүшилээ къышишызэ АР-м ипрокурорэу Игорь Шевченкэм хабзэр ыкчи хэбзэрэхбатныгъэр шъолъырьым къыщуухумэгъэнхэм изытэтийн фэе лъэнэхъохэр щагъэнэфагъэх.

Йофтхъабзэм пэублэ гүшилээ къышишызэ АР-м ипрокурорэу Игорь Шевченкэм хабзэр ыкчи хэбзэрэхбатныгъэр шъолъырьым къыщуухумэгъэнхэм изытэтийн фэе лъэнэхъохэр щагъэнэфагъэх.

Нэүжым республикэм ипрокурор игуадзэхэм яйофтшэн зэфэхъысъяжъеу фэхъуяхэмкэ докладхэр къашыгъэх.

Урысые Федерациим и Ге-

неральнэ прокуратурэ и Гъэорышлэпэ шъхъаэу Темир-Кавказ ыкчи Къыблэ федеральнэ шъолъирхэм ащылэм ипащэу К. Сомовыр зэхахьэм къыщуухумэгъэнхэм изытэтийн фэе лъэнэхъохэр щагъэнэфагъэх.

Пандемиим ильэхъан анахь шъхъаэу Ѣытъягъэр коронавирусыр зэламыхынным фэш цыфхэм ясанитарнэ-эпидемиологическэ яйофтшохэм ятъяцкэн, медицинэ Ыэпилэгъу икью агъотыннымкэ яфитынны-

гъэхэр къэухумэгъэнхэр ары. Медицинэм иофишэхэу ахъщэ тедээр зытэфэу зэрэмтэгъэхэм, прокуратурэм зызыфагъазэм ыуж, сомэ миллион 1,4-м ехъу аратыжыгъ. Джащ фэдэу лэжьапкэмкэ чыфэу атэлтигъэ сомэ миллион 14,4-м ехъу афызэклагъэкложыгъ.

Джащ фэдэу К. Сомовыр къытъялхэгъэгъэ социальнэ мыйхумэгъэ цыфхэм ыкчи предпринимательхэм яфитынныгъэхэмрэ яштойгъоньгъэхэмрэ къэухумэгъэнхэм, лъэпкэ проектхэм ятъяцкэн мэхъянэшхо зэрэратырэр.

Шъолъырьымкэ анахь яйофтшо шъхъаэу къэуцуухэрэм ащылхэхэм яуљоин ыкчи яуљэкъын,

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ и Указ

Зыгъэпсэфыгъо мафэм ехъилагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ ехъилагъ» зыфиорэм ия 3-рэ статья ия 2-рэ лахь ипунктэу 13.1-м тегъэпсихъагъэу ыкчи Къурмэн дин мэфэкъыр хэгъенэ-фыкъыгъэнхэмкэ амалышуухэр ягъэгъотыгъэнхэм пае Адыгэ Республикэмра Пышээ шъольырэ ашылсэурэ быслыымэнхэм я Диндэлэжъап! и Гупчэ организацие къызэрэкэлэгъуягъэм сикылп-къырыкъызэ, **унашьо сэшы:**

1. 2020-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 31-р Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэклэо къулыкъухэм, Адыгейим и Лышъхъэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие языгъэпсэ-фыгъо мафэу гъэнэфэгъэнэу.

2. Йофтшэнхэмкэ хэбзэгъэуцугъэу Ѣылэм тегъэпсихъагъэу 2020-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 31-р йофтшлэхэм гъэпсэфыгъо мафэу афэгъэнэфэгъэнхэмкэ юфтхъабзэхэр зэрахъанхэу чылпэ зыгъэ-орышлэжъынным икъулыкъухэм, хабзэм инэмык! къулыкъухэм, организациехэм япашхэм игъо афэлъэгъуягъэнэу.

3. Официалнэу къызыхаутырэ мафэм Ѣылбагъэу мы Указым къуач! илэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу
 Къумпийл Мурат**

къ. Мыекъуапэ,
 бэдзэогъум и 28-рэ, 2020-рэ ильэс
 N 104

Анахь дэгъухэм ахэтых

**«Российский союз молодежи» зыфиорэм
 и Адыгэ регион къутамэ шъолъыр
 организацие анахь дэгъу хъугъэ.**

АР-м гъэсэнгъэмрэ шлэнгъэмрэк! и Министрствэ къы-зэрэшцауагъэмкэ, «Лучшие региональные организации РСМ в проектной деятельности» зыфиорэ лъэнэхъомкэ ар къы-хагъэшыгъ. 2018-рэ ильэсүм егъэшшагъэмэ, 2019-рэ ильэсүм аш иофтшлэн нахь чанэу зэхишагъ.

Адыгэ къэралыгъо университетим и Мыекъопэ къэралыгъо гуманитар-техническе коллеж, Адыгэ къэлэгъэдже коллежэу Андырхье Хъусен ыцээ зыхырэм, Мыекъопэ индустримальнэ техникумим «Российский союз молодежи» зыфиорэм юф-дашлэнэу рагъэжъагъ.

Джащ фэдэу блэкъыгъэ ильэсүм шъолъырим итренинг гупчэу «Точка роста» зыфиорэр къызэеуахыгъ. АР-м юфтшэнхэмкэ ыкчи социальнэ хэхъоныгъэмкэ и Министрствэ ирант ил-пилэгъукэ аш иофтшлэн ригъэжъагъ.

Гъэсэнгъэм ипроектэу «Фыщт», лъэпкэ премиуе «Студент года — 2019», форумэу «Ошутэн», фестивалэу «Студентын игъятах», нэмийхэри ылэхээ зиггуу къэтшыгъэ организацие зэхишагъэх. Урысые акциихэр, лъэпкэ зэфэшхъафхэм зы-кыныгъэ ахэлъынным фэлорышлээрэ зэлуклэгъухэр, текноныгъэм фэгъэхыгъэ зэхахъэхэр рагъэлкокыгъэх..

Гъонэжьыкъо Сэтэнай.

ахъщэ къольхъэ тын-ыхынным пэшүееклгъэнхэмкэ, шуягъэ къытэу бзэджашлэхэм апэу-цужыгъэнхэмкэ, уоловнэ юфтхъэр къызэуухыгъэнхэмкэ ыкчи зэхэфыгъэнхэмкэ пешорыгъэ-шь юфтхъабзэхэм язэхщэн. Зэхэсигъом икэх коллегиим хэтхэм АР-м и Прокуратурэ иофтшлэн тапэки шуагъэ къытэу зэхишэнхэмкэ унэшьо гъэнэфа-гъэхэр ашыгъэх.

KIARЭ Фатим.

Къэралыгъо программэхэр

Къуаджэхэм хэхъоныгъэ ашшынэу

Зэпахырэ узэу дунаир зэлзызыкүгъэм щылэнгъэм зэхъокыныгъабэ кыхилхъагъами, къэралыгъо программэхэм, проектхэм къащидэлъытагъэхэм ягъэцкіен Адыгейм къышагъеуцугъэп.

Аш фэдэу щылъагъекуатэхэрэм ашыщ «Комплексное развитие сельских территорий» зыфиорэ къэралыгъо программэхэм. АР-м мэкъу-мэцымкіз и Министерствэ аш игъяцкіен фэгъэзагъ. Программэм къыдыхэлъытагъэу 2020-рэ ильэсэм республикем щыпхырашынэу агъэнэфагъэхэм бюджет пстэумэ къахэхъигъэу сомэ миллион 872,5-рэ пстэумкіи апэухъашт. Аш щыщэу сомэ миллион 673,5-р федеральнэ бюджетын къыхэхъигъь, сомэ миллионы 125,1-р республика ахъш, сомэ миллион 73,9-р муниципальнэ образованихэм хагъэхъоштыр ары. 2019-рэ ильэсэм егъэшшагъэм, ахъщэу мыгъэ мы программэм пэуягъахъэрэв фэдиплъыкіе нахьыб.

агъекіэжыщт, псэуальэ щагъеуцуным паэ зы площадкэм инфраструктуре агъэпсыщт.

Зэкі агъэнэфагъэр мы уахътэм

Нэмикіэу програм-
мэм къыдыхэлъы-
тагъэхэри палъехэм
адиштэу зэшшуахых,
ыпэ имышъихэмэ, ыуж
къинэштхэп.

А ахъщэмкі гъэстыныгъэ шхъуантіэм иклюапіэ километрэ 71,4-рэ, псыркую-
пэу километрэ 12,9-рэ агъэпсынэу агъэнэфагъ, гъогу километри 7,47-рэ ашыщт, культурэм и Унэу ту, зы фельд-
шер-мамыку іэзапіэ агъэуцущт, къоджэ псэуплэхэм язэтегъэлсыхъянкі проект 12 агъэцкіен гухэль я, зы гъэпсэфыпіэ спорт парк цыкыу ашыщт юки унэгъо 11-мэ псэукі амалэу яэр нахьышу хъунымкі адеэштых.

Къоджэ псэуплэхэм зыпкь итэу хэхъоныгъэ ягъэшыгъэнэм фэгъэхъыгъэ программэм нахьыпкі пхырашыгъэм къыдыхэмьлытэгъагъэу, «Комплексное развитие сельских территорий» зыфиорэ хагъэхъагъ электричествэм иклю-
пэу километри 4 Адыгэкъалэ щагъе-
псынэу, Шэуджэн районым изы ФАП юки гурыт еджапіэ агъекіэжыщтых, Джэджэ, Шэуджэн, Красногвардейскэ юки Теуцжэ районхэм ясимеджэшхэм алае автомашинэ 16, Мыеекъопэ районым иеджапіэхэм алае автобуси 8 къащэфыщт, кілэцкікыу йыгъыпли 3

етупшыгъэу агъэцакі. Гушылэм паэ, культурэм иунэхэу станицэу Къурджыпс

Программэм къыдыхэлъытагъэу 2020-рэ ильэсэм республикэм щыпхырашынэу агъэнэфагъэхэм бюджет пстэумэ къахэхъигъэу сомэ миллион 872,5-рэ пстэумкіи апэухъашт.

Джаш фэдэу поселкэу Табачнэм ирайонэу «Бытовик» зыфиорэм километри 2,7-рэ хьоу гъэстыныгъэ шхъуантіэм иклюапіэ щагъэпсы. Мыри ильэсэу тызыхэтим шюмыкіэу ашынэу ары зэрагъэнэфагъэр. Сомэ миллиони 2-рэ мин 500-рэ аш тэфэшт.

Мыц фэдэ клюапіэ щашы станицэу Дагестанскэм. Ар километрэ 16,8-рэ

ыкы къутырэу Северо-Восточные Сады зыфиорэм ашагъекіэжыхэрэм мы ильэсэм юкім нэс юфшэнхэр ашахуныхэу гухэль я. Станицэм дэтим сомэ миллионы 4-рэ мин 700-рэ пэуяхъашт, къутырим юкім сомэ миллион 43-м ехъу тэфэшт.

Джаш фэдэу поселкэу Табачнэм ирайонэу «Бытовик» зыфиорэм километри 2,7-рэ хьоу гъэстыныгъэ шхъуантіэм иклюапіэ щагъэпсы. Мыри ильэсэу тызыхэтим шюмыкіэу ашынэу ары зэрагъэнэфагъэр. Сомэ миллиони 2-рэ мин 500-рэ аш тэфэшт.

Мыц фэдэ клюапіэ щашы станицэу Дагестанскэм. Ар километрэ 16,8-рэ

ыкы къутырэу Северо-Восточные Сады, Пролетарскэм, поселкэу Табачнэм гъэпсэфыпіэ чыпэхэу, кілэцкыкүхэм алае джэгуплэхэу ашагъэпсыхэрэи 2020-рэ ильэсэм имыкызз аухынхэу ары зэрагъэнэфагъэр. Пстэумкі зэхэубытагъэу мы псэуальхэм яшын сомэ миллиони 6-рэ мин 500-рэ пэуяхъашт.

Мы район дэдэм ипоселкэху Каменномостскэм, Победэм юки Удобнэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм иклюапіэхэр кілэцкыкүкыу йыгъыплищим, культурэм иунэу ашагъэцкіэжы, гъэпсэфыпіэ чыпэхэу, джэгуплэхэр ашашых. Ильэсэу тызыхэтим имыкызз эзкі мы юфшэнхэр аухынхэу ары гухэльэу яэр. Пстэумкі сомэ миллиони 136-м ехъу апэухъашт.

Къутырхэу Северо-Восточные Сады, Пролетарскэм, поселкэу Табачнэм гъэпсэфыпіэ чыпэхэу, кілэцкыкүхэм алае джэгуплэхэу ашагъэпсыхэрэи 2020-рэ ильэсэм имыкызз аухынхэу ары зэрагъэнэфагъэр. Пстэумкі зэхэубытагъэу мы псэуальхэм яшын сомэ миллиони 6-рэ мин 500-рэ пэуяхъашт.

Сомэ миллиони 169-м ехъу зэкэмкі тэфэшт псэуальэ щагъеуцуным тэгъэпсыхъэгъэ площадкэу поселкэу Табачнэм щагъэхъазырээрэ. Аш щыщэу сомэ миллион 65-рэ мин 500-рэ ары ильэсэу тызыхэтим агъэфедэштэр. Мы объектыр 2022-рэ ильэсэм атынэу программэм кыншело.

Къуаджэхэм хэхъоныгъэ ягъэшыгъэным фытегъэлсыхъэгъэ программэм къыдыхэлъытагъэу Шэуджэн районым икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм иклюапіэхэу ашагъэпсыхэрэи мыгъэ аухынхэу ары зэрагъэнэфагъэр, пстэумкі сомэ миллион 37-рэ атэфэшт.

Къуаджэхэм хэхъоныгъэ ягъэшыгъэным фытегъэлсыхъэгъэ программэм къыдыхэлъытагъэу Шэуджэн районым икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм иклюапіэхэу ашагъэпсыхэрэи мыгъэ аухынхэу ары зэрагъэнэфагъэр, пстэумкі сомэ миллион 37-рэ атэфэшт.

Къуаджэхэм хэхъоныгъэ ягъэшыгъэ программэм къыдыхэлъытагъэхэри палъехэм адиштэу зэшшуахых, ыпэ имышъихэмэ, ыуж къинэштхэп.

ХҮҮТ НЭФСЭТ.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

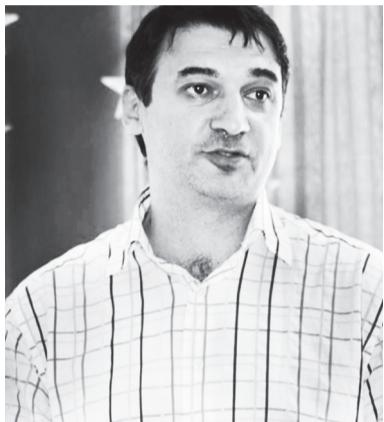
Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ шхъуантіэм икью-
джеу Джыракье дэт ФАП-мрэ гурит еджапіэхэр ягъэцкіэжын шышхъэу мазэр имыкызз аухынхэу гухэль я. Сомэ миллион 13,4-рэ ахэм апэухъашт.

Мы муниципальнэ образованием юки аш игъунэгъу Джэджэ районым ипсэуплэхэу Семено-Макаренскэм, Днепровскэм, Владимировскэм гъэстыныгъэ

Саугъэтхэмрэ Шэжьымрэ

БлэкIыгъэ лъэхъаным ихъугъэ-шIагъэхэу мэхъанэшхо зиIэхэу общест-
веннэ шIэжым кыщаухъумагъэхэм еплыкIэу афыряIэр мы аужырэ
ильэсипшIхэм шъхъэихыгъэу кыраIотыкI хуугъэ.

Лъэш дэдэу идеологизированэ щытыгъэ тоталитарнэ политическэ системэр зышы-лэгъэ совет лъэхьаным къзра-лыгъо закъор ары обществэм идуховна лъэныкъо зэрэшти-тэу зыгъэлорышлэштыгъэр. «Цы-фыкIэр» алпүз, тарихъ шлэжжым хэль хъугъэ-шлагъэхэу идеологическэу къямыкIухэрэр чагъэбылтихъэштыгъех, джащ фэдэуи совет системэм къяз-реклурэм тетэу тарихъ хъугъэ-шлагъэхэм ежхэм уасэу аратырэр нэмыхкIэм арагъэштэ-ным пылтыгъэх. Цыф жъугъэхэм яшлэж къяхэнэжьигъэ хъугъэ-шлагъэхэу мэхъянэшхо зилэхэр бэу совет системэм ильхъяни къехъугъэх. Үпэ рапшлэу ахэр тарихъым хэхъэгъэ цыф хялэмэтхэр, наукэм-ре культурэмрэ ялофышэ цэ-рылохэр, Хэгъэгу зэошхом илъ-хуужхэр ыкИ нэмыхкIхэр ары. Ау саугъэтхэм альэныкъо克I эзэмшиштигъэр къыриотыкIынэу ыкИ иидеологическэ зэмпылэужы-гъубэ пхыришынэу обществэм амал илагъэп.

Шэгээ, обществээр зэрэштигүэ зэбгырыдгъэзыгт. Идейнэ, культурнэ плюрализмэх хэбзэ-кluачIэ илэ зышыхъугъэм куль-турэм ыльэныкъо克Iэ зы шап-хъэхэм аргыззэнхэм ушыгу-гъыжынэу щытэп. Ау къэлгъэн-фае тоталитаризмэм къыкIэ-зыжыгъэ обществэу тызы-щыгсэурэр зэрэхъыбэир, ради-кализированэу зэрэштиыр, зэгурьыонгъэм къызэрэфэкло-ра хабзэхэр аш зэрэхэмьльхэр. КluачIэм мэхъянэ зэрэраты-щыгъэр, затеэтыкIынэр, ате-лункIэнэыр джыри ахэзыхы-гъэл, зэпэуцужыныгъакIэхэр-щынэнхэм ищинаяго аш къеты.

«Общественэ щынэгъончья-гъэм зэрар фэхъурэ зэпэуцужь-ныгъэр тхэмьильэу «зэкIеми-яшлэхэр шхъафитэу къызы-щыраотыкIын альэкъыщт» ре-жимыр зэпэтичн тльэкъыщта, нэмыхкI лъэныкъохэм язэхашэ-хэр мыш дэжжым кыцдэлты-тэнэм тыфэхъазыра?» зыфэ-площт упчIэ шхъаалэм зы мэхъя-нэ зилэ джэуап тэрэз къепты-жын зэрэмьльхэкъыщти нафэ.

Тиобществэ идейнэ, культур-нэ зэммылэужыгъонгъэхэм куу-

А зээчмыншыбэр, Урысыем ил лъэпкэ, социальнэ куп зэфшэхъафхэм ятарихъ шэжж хэль хуугъе-шлгъэхэу зыкыи зэмькүхэрэй, зэтемыхъэхэрэй тиджыре лъэхъан къыщыраупцыкыгъэх. Джары зыпкъ къикыгъэхэр саугъэтхэм афэгъэхьыгъэ идеологическэ дэо лъэшхэу цыф куп заулэмэ яидаологическэ, политическэ, лъэпкэ шлонгынгъэхэр къызыщылгъуагъэхэр. Шлэжым зао зэрэрашыллэрэм тыришыхъат сомэ, сыхэмьуукъонэу къысщэхъу. Щыгбэззыен умыльэкынэу непэкэй джары юфхэм язытет шыпкъэр.

Урысыем илгээжүүкілэ чанеү ахэм ахелажьээ, къэзыуцухъэрэ дунаир зэрегтшаш! Э, шлои-гъоныгъэу, еплысыкілә илэхэр къырелотыкілых. Шуагъэ горэхэри, осэ тэрэз зэтыгъэн фее

шынагъохэри аш хэсэлтэагъох.
Зэмыхъокыре идеологии
къэралыгъом зиэгъе ыкы иза-
кью тетыгъор зиыгыгъэ зэ-
маным джыре урысые общес-
твэм къыфигъэзэжыщтэп.
Тиобществэ шыщхэм еплъыкыгъ

зэфэмыдэхэр яланг зэралъ-
кыштэм тыкъеуцал!эмэ, сау-
гээтхэм япропагандэктээ зэгу-
рынтыгээ горэм тыкъыфэл-
ным тыпильын фае. Яшьош-
кыраотыкынэу пстэуми фи-
тыныгээ зэря!эм зыдедгяа-
штэктээ, обществээр зэрэштийн
зэбгырыдгээзыгт. Идейнэ,
культурнэ плорализмэм хэбзэ-
клюач! илэ зыщыхуульгээм куль-
турэм ыльэнүүкъок! зы шап-
хээхэм арыгъозэнхэм ушыгу-
гыжынэу щитэп. Ау къёлгъэн
фае тоталитаризмэм къык!э-
зыжыгээ обществэу тызы-
щыпсэурэр зэрэхтыбэир, ради-
кализированнэу зэрэштыр,
зэгурлынтыгээм къызэрэфэл-
ре хабзэхэр аш зэрэхмэйхэр.
Клюач!эм мэхъянэ зэрэраты-
штыгъэр, зате!етыкыныр, ате-
иунк!еныр джыри ахэзижыг-
гъэп, зэпэуцужынтыгъак!эхэр
щы!энхэм ищынагьо аш къеты.

«Общественна щинэгэйнчьяа-
гъэм зэрар фэхьурэ зэпэуцужь-
ныгъэр тхэммыльээ «зэкіеми
яшшошхэр шъхвафитеу кызы-
щыралотыкын альэкіышт» ре-
жимыр зэпытчын тлъэкішта,
нэмэгдл лъэнэхкохэм язэхашшэ-
хэр мыш дэжкын кыыдэтлын-
тэным тыфэхъазыра?» зыфэ-
плюшт упчэ шъхваэм зы мэхъа-
нэ зиэ джэуап тэрээ къепты-
жын зэрэмыльэкіыштри нафе.

Тиобществэе идеинэ, культур-
нэ зэмьгээжүжигынга эхэм куу-
дээр ахэхьа гэш, а пстэури-
зы чыгпээм щизэпщэлэжын
умыльэкынэу кысцхэхь.

Блэкыгъэр шлэжымъ хэп-
цэнхтхуулыжын зэрэмьльэ-
кыщтыр нафэ. Аш инэклуббюо-
хэу мэхъянэшко зилэхэр армэ-
гүшүйэр зыфтгээхыгъэр, «ащи-
гыупшэжжыгъэ» хуягъэ-шиягъэ-
хэр блэкыгъэм хэтхэп. Тэ зэ-
кіеми зэхшэшыкни, гухэльни, та-

Къялъкъи, гуходъи, та-
рихъи, къэкъощи ти.

Къералыгъо гупшысэм икон-
цепции зыхэмъиль культурнэ,
социальнэ проектхэм лъешеу-
джыдэдэм зытейнкъехэрэ, 1-
клоц зэмзызгыныгъабэмэ зе-
щагъэкъорэ джырэ обществэр
акылыгъе зыхэмъиль 1ехъогъу,

льяпкъ гупышасаклэм зэрэфа-
щэхэрэм ишысашлоу щит Ад-
лер щагъеуцугъэгъе саугъэтим
къехъулдагъар.

Культурнэ, идеологический зэмсүлээжигьоныгъэхэм пчэр нэкъокъоным къыфызэйахы Компромиссым (зэгүрьоныгъэм) ихабзэхэр зыхэмлилгээ обществэм нэкъокъонир таарихъ шлэжьыр къызэрраухуумэрэ бэнэнгыгъэ лъяш щыхъужжээ загъорэ къыхэкъы. Шлэжьым фэгъэхыгъэ заохэу цивилизованнэ шапхъэхэр къызыщыдээ мыльтиатъэхэр зэдемыгъэштээ ныгъакіэхэм лъялсэ афэхъух гүшүйэ дахэкі ахэр къызщыгъ фызэтемыгъэуцожышишүщ чын пэхэри къыхэкъы.

Я XIX-рэ ллэшлэгүм щылэгтэй Кавказ заом епхыгыэ тарихийн хууль-шагъэхэм игъеклотыгчайсан сакытегуцшиэнэу сыйфаеп. Фаланжийн эхэм ахэр дэгьюо ашэ. Илья Синельниковэ шъенныкъорэм ехүүкзээ аш фэгъэхыгыэ научнэ, публицистический литературабэ щылэгтэй хууль-шагъэ.

Колониальна заохэм яльэхъян итамыгъэе пропагандашыгъэним зи акъылыгъэ хэсльягъорэп. Сэ сзызрегуушы сэрэмкіэ, анахъяа мэхъянзын эхэхэр тиджырэ дунай, тызыщыгъасурэ уахътэр, къылдэг пэсурэ цыифхэр ары.

Тыкъезыуцухъэхэрэм нахьын бэү шлур, зэфагъэр, цыфыгъэр ятльэгъуплэ зэрэтшойнгъом щеч хэльэп. Урысые империем Кавказым лыгыгъечээ заохэр къызыришыл! Егъэ, жъалымыгъэшхозызэрихъэгъэ, цыфыгъэнчъээзызекогъэ лъэхъаным къын фэдгъээжыгъэкли, шлур, зэфагъэр, цыфыгъэр тинепэрэ мафэ щитеклонхэмкэ ащ зи хэдгъо тэштэп. Блэкыгъэм иныбжын къухэм ар къытфахынштэп. Блэкыгъэр блэкыгъах, ащ зи хэпшыяхъажын пльэкынштэп зэфэнчъягъэу, жъалымыгъэу

мыңғырығызъеу аш бәдәд хәлъыр
Цыф шәжкыр Тхъэ тын. Ау
шәжкымь зы дағыо и!: ар мә
кіодыжы. Ыпекі щыләтъе хъу
гъэ-шыләтъем ауж кіәхэр къе
кіых. Ащ мәхъанәшхо клоңыль
кіе енәгуяль. Непэрә мафәм
иофыгъохәм яджәуапхәм та
лыхъуз бләкыгъэм зыфедгъэ
зэнәу тежъе, ау джырә дунаeu
тызышыпсәурәр бләкыгъэм
зыкыл зэрәфәмыйдер тщәгъупшә

Анахуай мөхъанэ зиләр джыр
ре дунаир зэпхъокын зэрэг
плькыыштыр ары. Йофышуухэр
зепхъанхэмкэ, зафу уштын
нимкіэ, цыфыгъэ пхэлъыным
кіэ, кынпэблагъэм лэпнэгъэ
үфхъунымкіэ, пклюачіл кызыз
рихъэу цыфхем уиштуагъэ
ябгъакынымкіэ амал бэдэдэ
щыл. Ау блэккыгъэм иакъылын
чыагъэ зебгъэтхъалэн нахьи, ар
беккіэ нахь кын.

Зидунай зыхъожьбыгъэхэм ягугуу берэ дэйкіэ пшыныр гонахъышхуу. Щымылэжжхэм яушэтпылэхэр зэпачыгъаххээ зэрафэлъэкіэу ахэр псэүгъэх Блэкыгъэм дэгъуу, дэйи кын хэфагь. Зидунай зыхъожьбыгъэхэм ягугуу берэ дэйкіэ пшыныр гонахъышхуу. Щымылэжжхэм яушэтпылэхэр зэпачыгъаххээ зэрафэлъэкіэу ахэр псэүгъэх Блэкыгъэм дэгъуу, дэйи кын хэфагь. Зидунай зыхъожьбыгъэхэм ягугуу берэ дэйкіэ пшыныр гонахъышхуу. Щымылэжжхэм яушэтпылэхэр зэпачыгъаххээ зэрафэлъэкіэу ахэр псэүгъэх Блэкыгъэм дэгъуу, дэйи кын хэфагь. Зидунай зыхъожьбыгъэхэм ягугуу берэ дэйкіэ пшыныр гонахъышхуу. Щымылэжжхэм яушэтпылэхэр зэпачыгъаххээ зэрафэлъэкіэу ахэр псэүгъэх Блэкыгъэм дэгъуу, дэйи кын хэфагь.

Анахъэу мэхъянэ зиIэр джырэ дунаир зэпхъокIын зэрэлтээкIыщтыр ары. IoфышIухэр зепхъан-хэмкIэ, зафэу уштынымкIэ, цIыфыгъэ пхэльнымкIэ, кынпэблагъэм IэпыIэгъу уфэхъунымкIэ, пкIуа-чIэ кызызрихъэу цIыфхэм ушиIугагъэ ябгъэкIынымкIэ амал бэдээ ѹыI. Ay блэкIыгъэм иакылынчагъэ зебгъэтхъалэн нахьи, ар бэкIэ нахь къин.

гъэхэм агъэхъагъэхэмкіэ зяуп чыжкыштхэр Ахърэт Мафэары. Тэ ащ зи хэдгэхъоштэв ыкли хэдгээкыштэп. «Тэ Ахърэт Мафэм Тхъэм, Ащ игукилэгты ташэгүүр» зыфиорэ осьетым ислъам динир зылэжхэрэл рэгъуазэх. Непэ щыгэхэмкіэ уштэйтэх уахътэр джыре уахътэр ары. Уялъэшэкыныр, джэгъогъуныгъэр, гухъэ-гужъыр уилэубытыпгэхэу блэкыгъэм иныбжыкъухэм уябэнэныр делгэгээ шыяпкъ. Шъукъэзыу цухъэрэ дунаир нахышу шъушы. Мыхумы ащ шуягъэ гора кыкъакшит

Сятэжъэй Сохт Рэшцыд Хяклы
цүкъю ыкъор 1943-рэ илтэсийн
Новороссийскэ дэжь щифэхыгын
Селоу Мысхако дэт къош къэх
хальэм ащ ихъадэ щагъэтын
лъыгъ. Мы къош къэхальэм
дэль советскэ дзэклон 2530-мэд
а саугъетыр афагъеуцугъ. Адрэ

ихэгээгогьу миллион пчыагэ-
мэ афдээу, Хэгээгум ишхья-
фитыныгъэ кыуухумээ зыпсэ
зытыгъэ сятэжки ар зыфагъэу-
цугъэмэ ашыщ.

Адэ а саугээтыр зэрэгтэй зэрэгтэйцүүлжээр зыгорэм ымыдэу, ыгукэ фемыштэу щыта, тарихын а инэктубгъо тишэжж хигжээкыжь шлонгыуа? Хьяу. Сыда ар зепхыгъэр? Советскэ дзэктолхэм национализмэм ебэнэжхээзэлыхужжныгъэу зэрахьагъэм ятэжжхэм ялахь зэрэхэлтийр тихэгъэгу ис нэбгыре пэпч зэхешшэ. Аш фэдэ зэхашшэр зыхэлтийр гуманизмэм, патриотизмэм, зэфагъэм арыгъозэрэ обществэр ары. Ар бэнэнгъэм, шур өм зэрэтекирэм ятамыгъэу щыт. Социальна щынэнгъэм ильэнэнкьо постэухэмкни дунэе цивилизацием илахьэу хишигхэгъэм пае хэгэгүшхом а тамыгъэр төфэ.

Цыфхэм агуқіл амьштәрә
сауғұттың сый фәдә? Засс
фәгъәхығыә сауғұттәу чыңпә
зығъәорышәжынымкіл кү-
лықтұхам яунашъокіл Ермәл-
хаблә щагъеуцигъэр мышқіл
шысай къасхын

Н. И. Лорер игүкъэктыхъэй
Засс фэгъэхыгъэхэм хэти ашыгъуаз, Засс избэджэшлагъэхэр
зыщцызэхфыгъэ документхэр
бэшлагъэ къызыхаутыгъэхэр.
Гъэзетеджэхэр сымыгъэгужы-
енхэм пae ахэм ягугъу къэс-
шынэп. Сэ сишлэхкэе, цы-

листскэ, социальнэ сегмент-хэмкэ ар зэтеутыгъенэр ары. Захэлтыкыныр, джэгъогунын-тээр, ер зыльэпсэ гупшиасаклэу, емрэ ныбжыкIехэм ахалхъэ ашлонгъо джэгъогуныгъэмрэ ятамыгъеу ар щит. А джэгъогуныгъэм льалсэ фэхурэр нэмыхкI шлош щыэн ымыльэхъи-щтэу зыльтытэхэрэр щимылэ пыим зэрэшагъэшчиинхэрэр ары. Аш фэдэ «шыугъэхэм» язеха-клохэр цыфльэпкыым щигъэ-зыгъе расистскэ, фашистскэ, ксенофобскэ модельхэр ары.

Мыш фэдэ «шыугъэхэм» язеха-клохэр тиобществэ изы ла-хыха. Ахэми яшюшлхэр кырало-тыкы ашлонгъу. Ау обществэм мы илах гэлэпсын Ioфхэмкэ, я ХХI-рэ лэшэгъум диштерэ теконыгъэшхэр зышын зыльэ-кыцшл пээжхэм ялпункэ тэ пстэуми куячэ кытета, тыкъэ-зыуцухъэрэ дунаим моралынэ, нравственнэ авторитет аш кы-щтета?

1812-рэ ильэсэм щылэгъе Хэгъегу заом лыхуужынгъе щызезыхаагъэм ыкьюу генера-лэу Н. Н. Раевскэр нэмыхкI щысэу къесхын. Хы Шуцэ линием ипэшгээ Н. Н. Раев-скэм заохэр Кавказым щы-щигъэтагъэнхэмкэ, мамырэу адигэхэр Урысюм хэхъанхэмкэ фэлъэкырэр зэкэ ышэ-щтагъ. Аш ишыугъэхэм Хы Шуцэ линием иптиатапIехэр адигэхэм къафызэуахыгъагъэх, урысыдэм илазаретхэм адигэхэм къащяазэштыгъэх. Лазаретхэр ыуплэкхээзэ, аш адигэ бзыльфыгъе горэм дышье пшъэхъу ритыгъагъ. Адигэхэм урысыдэм кулыкы щахыным, урыс университетхэм гъесэн-гээ ашызэрагъэгъотынам ар кэлээшүүтгээ. Урысыдэм хэхъэрэ. Анапэ эскадронныкую къушхъечхэсэм алаа зэхаш-гъагъ. Ау а лъеханым хабзэр зыыгъыгъэхэм аш къыдира-гъэштэгъагъэп. Отставкэм зэ-рэклорэм ехыилэгъе рапортым аш мэрэущтэу ритхагъ: «Заохэр Кавказым цыфыгъэнчэу зэрэ-щызэхащэхэрэмкэ джы къыз-нэсигъэм сэ зыр ары апеу-цужыгъэр ыкы аш къыхэкIеу шьольтырь къэсигынэн фаеу хуугъэ. Заоу Кавказым щызэ-хащэхэрэм сугу къагъэкыжы испанцэхэм Америкэр аштэ зэхъум тхъамыкIагьоу апэкэ-кыгъэр зэкэ. Испанием ита-рихъ къихэнэгъе лъэхъ дээм фэдэ Кавказым иштэнкэ урыс-хэм ятарихъ къихэмийнэн Тхъэм ely».

Сэ сишюшлхэр, генералэу Н. Н. Раевскэм фэдэхэр ары Урысые къэралыгъо ылтапсэ зыгъэптияльхэр. Хэзэгум ифедэхэм яшыпкыкэу ахэр афэ-лэхъагъэх. Ягупшиасаклэу, гъэхъагъеу ялэхэмкэ зынгэсэу-щтагъэхэ лъэхъаным ылэ ахэр ишыгъагъэх. Ау ахэм афэдэ цыф цэрилохэм саугъэтхэр афагъэуухэрэп. Хы Шуцэ ышъюм лут композиции горэр ары нылэп ар зыщтльэгъуэр.

Джыдэдэм тызпылтын фаер агъэпсигъе саугъэтхэр Io къы-зыптияджагъэхэм ахамыгъэхь-ныр ары. Псэуальэм шыугъеу пылтыр къидэлтийтээ, тызэ-гурьыозэ сид фэдэрэ унашую тштэшьоу талэкэ зыдгэсэн фае. Тызифэе шыыпкыэри къид-гурьыон фае. «ТэркIе» ыкы «ахэмкэ» зыдгощица е тызэ-гъусэу я ХХI-рэ лэшэгъум къыгъэуцуре Ioфыгъохэм джэуап яттышта?

СОХЬТ Аскэр.
Краснодар краим и Адыгэ
Хасэ итхамат.

Зэрэтикъоджэгъум тырэгушхо

1940-рэ ильэсэм Азмет Аскъэлае къыщихъугъ. Къызэ-рыхъухаагъэр мэкъумэшьшэ унагъу. Зешхъэгъусэхэу Гыщ Мосэрэ Айщэтэр яшъэуиту ашыгушлхэр, ахэр апун, алэ-жын, рагъэджэнхэш альэ тырагъэуционхэм кэхъопсихэу псуухээзэ, зээ мэхъаджэм яг-хэл дахэхэр къизэхекъутэх — 1941-рэ ильэсэм фашист тэхаклохэр тихэгъэтуу кытебанхэ. Аскъэлае дэкыгъэ нэбгырэ 350-м яхьоу къэралыгъом идээ-клохIхэу пыим пэуцужыгъэмэ ясатыр хэуцо. Ар хэгъегу зэо-шом зыкыагъэм ильэс тешла-гъэу зэуапIэм зэрэшыфхыгъэр зэрэхтэгъе тхылтыр 1942-рэ ильэсэм унагъом кыфагъэхы. Ашыгъум Азмет ильэситу нахь ынбыгъжыгъэп. Аш янэ адэр аскъэлээ бзыльфыгъе пшы пчагъэмэ афэдэу, ныбжыкIе дэдэу шьузабэу къенэ. Джая-щтэу унагъори, колхоз Ioфыри, шъэожынтилтумэ ялпун-лэхъини къылъэханэ.

Азметэрэ ышнахыгъэу Юрэ-рэ сабый дэдагъэх ятэ ямын-жээу къызэнхэм. Ауштэу укьэ-тэджынам икынтыгъэ зэшитлу-мэ икы фэдизкэ зэхашлагъ. Ау ятэ зэримынгъэхэм пае мыхъун зекlyакI, мыйэрэз псуукI зэшэожынхэм, къэ-хъухи лыпкыым зеуцохэм къахэфагъэп. Джы непэ къыз-нэсигъэм шэн-зеклокI дахэхэу янэ къыхилхъагъэхэм арыгъуазээ, Азмет

2020-рэ ильэ-сэу тызыихъетм теконыгъэр къызыдахыгъэр ильэс 75-рэ хуугъэ. Зээ мэхъаджэм има-шо пахъэхи, аш хэкъодагъэхэм къаклэнгъэ кэл-лэ ибэхэмрэ шьузабэу Аскъэ-лье къыдэнэ-гъэ бзыльфы-гъэхэмрэ къинэу къызэпачыгъэр къыриотыкIэу «Укъэсшлэжы-рэп, тят» ыуу усэу Азметы афитхыгъэм мэрэущтэу къы-щёо:

Къуаджэм игушуагъуи, игумэкли дигощэу, тыдэ куагъэми ыгу имы-кэу, аш ыпсэ хэтлагъэу игъашI къехы тиньбджэгъоу Гыщ Азмет Мосэ ыкъом.

...Усшлэжын фали, сят,
Ильэс сиынбжъэу
удэкыгъагъ.
Ильэс щэкыл
сянэ шъузабэу
Сэ кэлэ ибэу
тыкъэбгъэнагъ.
...Шьхагъырт зиэмэ
насып ялагъ,
Кэлэ ибэ купыр
къинишихом хэтыгъ.
Ау тыгу кэдэу
къыхэдгъэкыгъэл.
Тятэмэ анаэ
ныбжыни тетхыгъэл.
Шьузэбэ купэу
шьо къэжкугъэнагъэхэм
Гынэ имылэу
лыгъэ зэрхъээз,
Сабый ибэу
къальэхэнагъэхэр
Къинишихо ахууза
зэлъаплужыгъ.

Адигэмэ зэралуагъэу, «ылъэ-гуандже зэрэтым ышхъэ итэу» Азмет джыри шьэожыые цы-кло Ioфым кэуцуагъ. Аскъэлэе копхозэу Кировым ыцэ зыхыштагъэм Ioфэшхъафхэр шишиэзэ, ынбыгъж икъуи дээм ашагъ. Къулыкую къызэ-ухым къэклюжы, Аскъэлэе гу-рит еджапIери, институтыри аш къуухыгъэх. Нэужым колхоз тхъаматэм игуадзэу, бухгалт-рэу IoфшэпIэ зэфэшхъафмэ ашылэжагъ.

Азмет чыпIэ зэфэшхъаф-мэ ашылэжэгъэ къодыел, щитхуу хэльэу ишшэрильхэр ыгъэцакIэхээзэ, Ioф ышлаагъ. Щитхуу тхылтыу кытартагъэмэ ар къаушыхъаты. Ахэм ашыщых:

**«Меценаты
столетия»**
Грамота
Награждается
Гиш Азмет Моссович

За трудовые подвиги на благо Родины и служение идеалам добра и милосердия. Президент Международного Благотворительного фонда «Меценаты столетия» О. В. ОЛЕЙНИК. Москва.

Национальный сертификат

Настоящий сертификат удостоверяет

Гиш Азмет Моссович
Директор ООО фирма «Семья»

ПРИЗНАН

Одним из наиболее эффективных менеджеров предприятий, организаций и учреждений России, вследствие чего ему присваивается

Почетное звание «Топ-менеджер Российской Федерации 2006».

Алексей ЛУШНИКОВ.
Действительный государственный советник 3-го класса, главный редактор Национальной энциклопедии личностей Российской Федерации.

2006 год.
Москва — Санкт-Петербург.

Янэ адигагъэр, цыфыгъэ дахэр хильхъээ зэрилгүйгээр, Ioфыри шу ылъэгъуо, аш ыэекло зэригъэсэгээр къытэшыгъэхъизэ, Азмет игъашIэгъэгъээзэ итэу. Сид фэдэ Ioфыгъо къэуцуагъами, ар Аскъэлае паёмэ, аш изэшхъафхэр шишиэзэ, ынбыгъж икъуи дээм ашагъ. Къулыкую къызэ-ухым къэклюжы, Аскъэлэе гу-рит еджапIери, институтыри аш къуухыгъэх. Нэужым колхоз тхъаматэм игуадзэу, бухгалт-рэу IoфшэпIэ зэфэшхъафмэ ашылэжагъ.

Янэ адигагъэр, цыфыгъэ дахэр хильхъээ зэрилгүйгээр, Ioфыри шу ылъэгъуо, аш ыэекло зэригъэсэгээр къытэшыгъэхъизэ, Азмет игъашIэгъэгъээзэ итэу. Сид фэдэ Ioфыгъо къэуцуагъами, ар Аскъэлае паёмэ, аш изэшхъафхэр шишиэзэ, ынбыгъж икъуи дээм ашагъ. Къулыкую къызэ-ухым къэклюжы, Аскъэлэе гу-рит еджапIери, институтыри аш къуухыгъэх. Нэужым колхоз тхъаматэм игуадзэу, бухгалт-рэу IoфшэпIэ зэфэшхъафмэ ашылэжагъ.

1996 — 2017-рэ ильэсхэм Мыецкуапэ Ѣыпсэурэ аскъэлэе мэ язэхшээкло куп Азмет ипэшагъ. Акылэрэ Иэдэбрэ хэльэу, дахэу ар зэрицээ, аш фэдэз ильэс пчагъэм Азмет Ioфыбэ зэшүүхыгъ. Тэри тыфэрэзэу «тхъэуэгъэпсэу» аш етээ. Иакыли, ишлэнгыни, бээ дахэу Iултыри шуум, дэгъум, дахэу фигъэорышIэхээзэ, Ѣысэ тэхнолохи джы непи Азмет ишлэнгыни гъогу рэкло. Тэри, иныбджэгъуухэмкэ, Азмет тыфэрэз, ар зэрэтикъоджэгъум тырэущо.

Лым ишшэрильхэр шьхагъэу зэшүүхын фаеу адигэмэ зыфы-лорэр зэкэ Азмет ыгъэцэлгээ — унэ ышыгъ, чыг ыгъэтгыс-хагъ, унагъо ышыи сайбийхэр ишшэрильхэр. Кэлээу къэплон ху-мэ, Гыщ зэшхъэгъусэхэу Аз-мэтээ Зоэрэ бын-унэгъо дахэ шьэйтлурэ пшэшьитлурэ зэдаплүг.

Гыщ Азмет Мосэ ыкъом непэ ынбыгъж ильэс 80 мэхъу. Азмет, уимафэкэ тэлфэгэшо! Уибын-унагъо, уикъорэльф-пхъорэльфмэ яхъяр-гушуагъорэ ягъэхъагъэхэмрэ уагъэгушоу, псаунгыгъэ пытэ уиэу, жышхъэ мафэ, гъашIэ кыйхъэ ухуунэу тыфэлъяо.

Аскъэлаехэу Мыецкуапэ Ѣыпсэурэхэм язэхшээкло куп.

Хэкужьым къэзыгъэзэжыгъэм и Мафэ ипэгъокIэу

Истамбыл гъогур хылъагъэми, хэкужьым икъэкъожын нахь псынкIэ орэхъу

Адыгэмэ ятарихь инекубгъохэм узахапльекIэ, тоф псынкIэу зэрэшмытыр кыбгурэо. Сыда пломэ сэри сиадыг ыкIи сильэпкъ зэпичигъэ гъогухэр сиагукIэ зэхэсэшIэ, кыспэблагь. Шыпкъеу поштмэ, угукIэ зэхэмшишIэу уильэпкъ кырыкIуагъэр зэхэпфын пльэкъыштэп.

Дэгьюу сигу къэкыжы Къебартэе-Бэлькъар университетийн итариихь факультет едженир щезигъэжьеэгэ къодыеу зэкIэми зэлшашIэрэ шIэнныгъэлжьэу, адигэ IорыIуатэмки, бзэмки, шэн-хабзэхэмки шIэнныгъэшхо зиIэу Иуаныкъо Нурбый гушыIэу къысиогъагъэрэ.

Нурбый игупшиисэхэр зэфэхьыжыгъэу къэплон зыхьуу мэхъанэу ялэр мыш фэд:

Адыгэ IорыIуатэм ижандэ зэфэшхъяфхэм къахэлукIырэ макъэхэр гум нэсэу зэхэпшанхэ фае. Таурыххэр, гыбзэ ыкIи нэмькI ордхэр, къебархэр ары адигэмэ агу ихыкIыщтыгъэмрэ ягупшиасакIэрэ дэгьюу къэзгъэльгъохэрэр.

Адыгэмэ къинибэ зэпачыгъыкIи лъэпкъ шIэжкъым «узырэ чыпIэхэу» къыхэнагъэри макIэп. Ахэм инэу къахэшы я XIX-рэлшэгъум Кавказ заом яшхъяфитынгъэ фебанхээз, амали, куачи ямыIэжьеу, хэкужыр абыни, къэралыгъо зэфэшхъяфхэм ашыгсэунхэ фаеу зэрхэгъэхэр.

Истамбыл гъогур адигхэмэкIэ бэу къыхэ дэдэ хуугъэ. Я XIX-рэлшэгъум къынгъэжьеагъэу непэрэ мафэхэм къанэсийнгъэхэр. Сыда пломэ, зихгъэгу зымыгъотижыгъэ лъэпкъым рэхьнатыгъэ ыгъо-

тыштэп, гупсэфытштэп. Етлани, плыхъужхэу ячыгу пае фэхыгъэхэм якъехалхэхэр тыдэ щыIэха? Ахэм гупсэф агъотигъя? Кавказ заом ильэхъан анахь чыпIэ кын ифагъэхэм, плыхъужхэу зыпсэ зыгъэтIылыгъэхэр адигхэм къагъанэнштыгъэхэп. Уахтэ тешлагъеми, лъэпкъ шIэжкъым ахэр къыхэнагъэх.

Хабзэри къизэхъокIыгъ, Урысие Федерациер къэралыгъо шыхъаф хуугъэ, демократиим ишхъяфитнгъэхэр цыфхэм нахь зэхашIэ хуугъэ.

Республикэ тиэ зэхъум, лъэпкъ шIэжкъым, зэхашIэми нахь зыккаалетэу аублагь. Ежь лъэхъаным къыгъэуцугъэ тофыгъохэр зэшшуахынхэ, лъэпкъым ыпэ иуционхэ альэкIынэу цыф Iушхери тиэ хуугъэх. Анахь мэхъанэншо зэрэтиштыгъэ тофыгъор нэмькI къэралхэм ашыгсэурэ тильэпкъэгъухэр ячыгужу къэшэжкъыгъэнхэ зэрэфаер ары. Ау мыш дэжым къыхэзгъэшымэ сшолигъор, тызэрэгугъэштыгъэмрэтиамалхэмрэ зэрэзэтекъыщтыгъэхэр ары. Етлани, амалэу а лъэхъаным тиагъэхэр икъу фэдизэу дгъэфедагъэхэп.

Арэущтэу къиниго зэфэшхъяфхэр зэпачыгъээ, тильэпкъэгъухэр ячыгужу къитеуцожхэу рагъэжьагь. Ау,

Адыгэим къэкъожырэ гъогури тильэпкъэгъухэм псынкIэ къафэхъугъэп.

Ащи лъапсэу фэхъугъэм непэрэ мафэм утегущыIэн фае.

АпэрэмкIэ, лъэпкъ политикэу къэралыгъом зэрихъэрэ зэхъокIынгъэу фэхъугъэхэм адигхэм якъэкъожын къизэтэригъууцаагь.

ЯтлонэрэмкIэ, тильэпкъэгъохэр хэкужьым къэзыгъэзэжыгъээмэ ящыIэкIэ-псэукIи зэфэшхъафэу гъэпсэгъэу хуугъэ. Сыда пломэ къэралыгъо укъыздэкъожыгъэм хабзэу ильым дебгъэштэн ыкIи узэгъын фэягъэ.

Репатриацием иофигъохэр зэшшопхынхэм хэбзэ eklopakIэ ишыкIагъ. Программэ гъэнэфагъэ щыIэу, къэзыгъэзэжыхэрэм ящыкIэгъэ IэпыIэгъур ябгъэгъотын фай.

Къыхэгъэшыгъэн фай, тильэп-

къэгъо IэкIыб къэралхэм арысчхэм, хэкужьым щыпсэурэ адигхэм ассимиляцием къиздихыре къинигъохэр инэу къанэсигъэх. Апэрэу ар къэзгъэльгъоэрэ ныдэлъфыбзэр зыгъэфедэхэрэр нахь makIэ зэрхэурэр ары. Бзэр зэкIэми анахь шыхъаI, мыш пытэу епхыгъэх лъэпкъ шэн-хабзэхэри, зэхэтыкIэр, шIэжьыр. Арышь, уахтэу тиэр бэдэдэп, тильэпкъ къэнэнэу тифаэмэ, хэкужьым къеクуажыре гъогур нахь псынкIэ тшын фае.

Хэкужьым къэзыгъэзэжыгъээмэ я Мафэ ильэс къэс хэтэгэунэфыкIы, джэгүү тэшIы. Ау, Истамбыл гъогур джыри зэрэкъошэ-нашэм түгүхэр къефырзы. Арэущтэу щытми, тигуугъэ лъагэу зеIеты ыкIи хыШуцIэр зэпечышш къегъэзэжы.

Истамбыл икъижьым лъэпкъым тхъамыкIагъоу къифихыгъээмэ ехыилэгъэ тхыгъэу щыIэр makIэп. Ахэр шIэнныгъэлжхэм икъу фэдизэу зэхажигъ.

Непэрэ мафэм унаIэ зытетын фаер зэхъокIынгъэу лъэпкъым къырыкIуагъэмэ лъапсэу ялэр бзэунэфынр цыфжуугъэмэ алъыгъэлэсныр ары. Сыда пломэ адигхэм хэкужьым къэкъожынхэмш, тыбэгъожын зэрэфаер икъу фэдизэу зэхэзшигъэр, гукIа нахь мышIами, бэддэ хуурэп. Ахэр ежь репатриацием иофигъэзэгъэу дэлажэхэрэр, шIэнныгъэлжхэм, культурэм ыкIи искуствэм иофишIэхэр арых. Тильэпкъ зэхашIэ makIэ зэрхъугъэр аши дэгьюу къегъэльгъо. ЗэрэхъурэмкIэ, хэкIыпIэу тиэр зы: тильэпкъэгъухэр агуули, апсэкли хэкужьым къэкъожынхэм аш фэдэ амал яттыныр, IэпыIэгъу тафхууныр ары.

ПЭНЭШҮУ Аскэр.

Гуманитар уштэйнхэмкIэ
Адыгэ Республике Институты
иофиши.

Зэхъошныгъэм игьогухэмрэ спортымрэ

Севастополь ыуж Ивановэ

Кыблэм идээ округ (АОВО) дзюдомкэ икомандэ Севастополь щыёу зэнэкъокъухэм зафөгъехъазыры.

Адыгэ Республикаим Краснодар краимрэ дзюдомкэ ябенаклохэу дээ күулыкъур зыхыхэрэр зэгъусахэу егъеджэн-зыгъесэн зэлукэгъухэм ахэлажьэх.

Лышэ Хварунэрэ Огурлэ Рэмээнэрэ Шхъашафыж испорт зыгъесапэ ялэпэсэныгъэ щыхагъахъозэ, хэгъэгу, дунээ зэлукэгъухэм хагъеунэфыкырэ чып-пэхэр къышахъыгъэх. Клалэхэр самбэмки дзюдомкэ мэбанэх.

Адыгэ Республикаим изаслуженнэ тренерэу Псэунэ Мурат ялашэу Хь. Лышэмэрэ Р. Огурлээрэ бэнакэхэм зафагъасэ. Адыгэим щыккорэ зэнэкъокъухэм самбэмки дзюдомкэ медальхэр къышахъхэу пчагъэрэ тльэгъутэх.

Адумыжхэу Азэммати Казбеки Адыгэим иныбджэгъушуу, Туапсе щаплугъях. Дзюдомкэ банэхээз, ялэпэсэныгъэ хагъахъо ашлонгыу Адыгэим щыккорэ егъеджэн зэхахъэхэм ахэлэжъэнхэр шеншишү афэхъуг.

Хъакурынэ Хъазрэт, Тулпэрэ Айдэмэрэ, Щыгъущэ Амир, Къуижь Бисльян Севастополь щыяэх, — къытишууг Адыгэ Республикаим дзюдомкэ ихэшыпкыгъэ команда итренер шхъаалэу, Адыгэим изаслуженнэ тренерэу Бастэ Сэлымэ. — Мыекьюпэ бэнэпэ еджапэм ахэр икыгъэх. Гъунегуу краимрэ Адыгэимрэ яныбжыкэхэм язэпхыныгъэхэр спортым щагъэптих.

Тарихъым зыщагъэгъуазэ

2020-рэ ильэсыр шэлжьымрэ Ѣтхъумэрэ я Ильэс. Севастополь лыхъужынгъэм ыкы щытхум ялхыгъэ чыплабэ и. Къэлэ-Лышхъужым тарихъ гъогоу къыклюу.

гъэм дзэклол-спортыменхэм зыщагъэгъуазэ.

— Зыгъэспэфыгъо уахътэутиэр маклэмэ, Хэгъэгу зэошхом лыхъужынгъэ щызезыхъэгъэ дзэклолхэм афэгъехъыгъэ салгъэтхэр, заор зыщыкогъэ чып-пэхэр зэтэгъэльгъуух, тарихъим инэклубгъохэм таилдупчэ, — къытишууг Тулпэрэ Айдэмэрэ. — Тятэжхэу Севастополь къэзыухъумагъэхэм шъхьащэ афэшыг.

Щысхэр: Лышэ Хварун, Огурлэ Рэмээн, Адумыжь Казбек, Хъакурынэ Хъазрэт; щытхэр: Адумыжь Азэммат, Щыгъущэ Амир, Тулпэрэ Айдэмэрэ, Къуижь Бисльян.

Республикэм щыщ дзэклолхэм ауклагъэх

Адыгэим щыщ клалэхуу Севастополь дээ күулыкъур щызыхъихэрэм тиспортыменхэм онлайн шыкылэм тетэу гүшүэгъу афэхъух, якъэбархэр къызэфаяутэхи, зэлуклагъэх.

— Дзэ-Хы Флотым и Мафэ Севастополь щагъэмэфэкызэ, Адыгэим щыщ дзэклолхэм гүшүэгъу тафэхъуг, — къеуатэ Тулпэрэ Айдэмэрэ. — Күулыкъур дэгъоу зэрахъырэм, спортым зэрэфщагъэхэм тагъэгүшүааг. Гүшүэгъу фабэхэр ятуагъэх. Дзэклол шууашэр зыщыг Цуужь Азэммат игүүсэ күулыкъушэхэм къащытхууг.

— Адыгэим испортыменхэм тагъэгүшүааг. Хэгъэгум дзюдомкэ изэнэкъоку щыланхэх зыхъукэ тафгумэкыщ, талынгъэцт, — къеуатэ Цуужь Азэммат.

— Медальхэр къахынэу, тильэпкэ ищтихуу спортышном шаалтынэу афэтэло.

Дзэклолхэм спортыменхэмэ гүфэбэныгъэу зэфашигъяа щыгъэныгъэм зэрэцшигъяа тэштэштим тицихъэ тель.

Зэнэкъокъур

Урысыем и Улэшигъэ Клу-Чэхэм дзюдомкэ язэнэкъоку шышхъэлум и 10 – 15-м къалэу Ивановэ щыклошт. Тибэнэктю нарт шаахъом яшыгкъэу зэлукэгъу хэм зафагъехъазыры.

— Мы ильэсэм тибэнаклохэр зэнэкъоку инхэм ахэлэжъэнхэр хъугъэп, — тизэдэгүшүэгъу льгээгъуатэ Бастэ Сэлымэ. — Севастополь щызэхашгээ егъеджэн зэлукэгъу хэм яшуагъэктэ Адыгэим идэклол спортыменхэм хэгъэгум изэнэкъоку зыфагъэхъазырын альэкыг.

Шышхъэлум и 4-м егъеджэн зэлукэгъу хэрэг Севастополь щаухыщих.

Зэхъокыныгъэхэр

Яиэнатиэхэм аукыжьыгъэх

Хэгъэгум футболымкэ иапшьэрэ куп 2019 — 2020-рэ ильэс зэнэкъокуум хэлэжъэгээ командэхэм зэхъокыныгъэхэр афэхъух.

«Урал» Екатеринбург итренер шхъаалэу юф зышэштгыгъэ Дмитрий Парфеновыр ииэнатиэ аукыжьыгъ. Кубокым икъыдэхын фэгъэхъыгъэ ешлэгъоу «Урал» финалныкъом щырилагъэм икэхуу пащэхэр ыгъэрэзагъэхэп.

«Крылья Советов» Самара апшьэрэ купын хагъэкыгъ ауж къинагъэхэм зэрашыщым фэш. Тренер шхъаалэу Андрей Талалаевыр ииэнатиэ аукыжьыгъ.

2020 — 2021-рэ ильэс зэнэкъокуур шышхъэлум и 9-м рагъэжъэшт. Командэхэм зэхъокыныгъэхэр ашэклох. «Краснодар», ЦСКА-м, «Зенит», фэшхъафхэм ешлэклэ дэгъухэр арагъэблагъэх. Ильэсыкыр ишлэгъоу наху гъашэгъон хъущтэу тэгүгээ.

Мыекьюпэ футбол клубэу «Зэхъошныгъэр» ятлонэрэ купеу «Кыблэм» щешшэшт. Командэхэм зэлукэгъу хэм зафөгъехъазыры. Аужыре улпъэклун зэлукэгъу хэрэзрэгъуагъэхэм шъуащыдгъэгъозэшт.

Футбол

«Зенит» Кубокыр ыхыгъ

Урысыем футболымкэ и Кубок икыидэхын фэгъэхъыгъэ кээхуу ешлэгъуур Екатеринбург щыклоуагъ.

«Зенит» ёкы «Химки» зызэнэкъокъухэм, Санкт-Петербург иешлаклохэр 1:0-у теклоуагъэх. Іэгуаор пенальтикэ «Зенит» къэлапчээ дидзаг.

— Хэгъэгум и Кубок яплээнэрэу къыидэхыгъ, — къыуагъ «Зенит» итренер шхъаалэу Сергей Семак. — Урысыем изэнэкъоку мыгъэ дышьэр къышидэхыгъ. Тиешлаклохэм, къытфэгумэкыхэрэм тафэрэз.

«Зенит» игъехъагъэхэм ахигъэхъонэу, Европэм цэрийо щыхъунэу фэтэло.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛ Нурбый.

Зэхэзышагъэр
ыкы къыдэзы-
гъэкырэр:

Адыгэ Республикаим лъэпкэ Йофхэмкэ, Іэкыб къэралхэм ашы-
псурэ тильэпкэ-
гъухэм адыярээ зэпхы-
ныгъэхэмкэ ёкы
къэбар жууцэх
иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыд-

шийэр:
385000,
къ. Мыекьюапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кэ заджэхэр тхъапхэу
зипчъагъэкэ 5-м
емыхъхэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м наху цыкынэу
щытэп. Мы шалхъэх
эм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэкегъэлжых.

Зышаушыхъятыгъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Йофхэмкэ, тел-
радиокъэтын-
хэмкэ ёкы эзлы-
їэсикэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
чыпэ гъэоры-
шап, зираушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зышаушахытэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекьюапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкэмки
пчагъэр
4499
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1370

Хэутынм узчи-
кээтхэнэу щыт уахтэр
Сыхьатыр
18.00

Зышаушахытэр
уахтэр
Сыхьатыр
18.00

Редактор
шхъаалээр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъаалэм
игудадзэр
Мэцлиэкто
С. А.

Пшъэдэгъыж
зыхьырэ секретарыр

Тхъаркъохъ
А. Н.